

مجموعه مقالات

بیست و نهمین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم

۱۳۸۹

جلد چهارم

www.ketab.ir

سرشناسه: بخش مقاله‌نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن

کریم (تیرماه ۱۳۸۹) - جلد چهارم (مجموعه شش جلدی)

عنوان و نام پدیدآور: بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم، مجموعه

مقالات برگزیده بخش مقاله‌نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات

بین‌المللی قرآن کریم / برگزارکننده سازمان اوقاف و امور خیریه.

مشخصات ناشر: تهران، سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۵۵۴ ص.

موضوع: قرآن - بصیرت

شناسه افزوده: ایران. سازمان اوقاف و امور خیریه.

شناسنامه افزوده: ایران. مرکز تحقیقات دانشگاه امام صادق علیه السلام

دانشگاه امام صادق علیه السلام

سازمان اوقاف و امور خیریه

مجموعه مقالات بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم - ۱۳۸۹ - جلد دوم (دوره شش جلدی)

تألیف: گروهی از نویسندگان

ویراستاری و صفحه‌آرایی: علیرضا اله‌دادی

ناشر: انتشارات اسوه (وابسته به سازمان اوقاف و امور خیریه)

لایتنوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه بزرگ قرآن کریم

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: ۱۳۹۰

شمارگان: ۳۰۰۰

شابک دوره: ۸-۳۱۰-۵۴۲-۹۶۴-۹۷۸

شابک جلد چهارم: ۶-۳۱۴-۵۴۲-۹۶۴-۹۷۸

اعضای کمیته علمی

جناب آقای حجه الاسلام و المسلمین دکتر سیدرضا مؤدب	عضو هیأت علمی دانشگاه قم
جناب آقای دکتر محمد علی لسانی فشارکی	عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی کرج
جناب آقای دکتر احمد پاکچی	عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق علیه السلام
جناب آقای دکتر فیض الله اکبری	عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی کرج
جناب آقای دکتر احمد بادکوبه	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
جناب آقای دکتر مجید معارف	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
جناب آقای دکتر منصور پهلوان	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
جناب آقای دکتر رضا اکبری	عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق علیه السلام

همکاران کمیته علمی

جناب آقای دکتر رضا محمد زاده	جناب آقای زهیر انصاریان
جناب آقای دکتر کامران ایزدی مبارکه	جناب آقای عطاء الله بیگدلی
جناب آقای دکتر عباس مصلاهی پور	جناب آقای حسین عرب اسدی
جناب آقای دکتر حسین هوشنگی	جناب آقای مصطفی سمیعی نسب
جناب آقای دکتر جاوید	جناب آقای مجتبی منتظری
جناب آقای دکتر محمود کریمی	جناب آقای وحید یآوری
جناب آقای دکتر عباس گوهری	

همکاران دبیرخانه بخش مقاله نویسی مسابقات

جناب آقای محمد مهرابی	مدیر واحد پژوهش معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه
جناب آقای مجتبی منتظری	مدیر گروه مطالعات قرآنی مرکز تحقیقات دانشگاه امام صادق علیه السلام
جناب آقای محمد احمدی زاده	مسئول اجرایی بخش مقاله نویسی
جناب آقای مسعود بنایی	مسئول سایت مسابقات
جناب آقای حسین میسمی	مسئول بخش مقالات الکترونیکی
جناب آقای حسین دری	مسئول بخش مقالات فرانسه
جناب آقای سید محمد حسینی	مسئول بخش مقالات عربی
جناب آقای سیدعلی بنی هاشمی جمارانی	همکار اجرایی
جناب آقای حمید رضا جانی	همکار اجرایی

برگزارکننده:

سازمان اوقاف و امور خیریه جمهوری اسلامی ایران

محورهای مسابقه:

قرآن و اهل بیت علیهم السلام

قرآن و بصیرت

قرآن و علوم انسانی

فهرست مقالات

- عوامل بصیرت در قرآن..... ۱۱
- عیسی علیزاده منامن
- جریان‌شناسی اصلاح و افساد در قرآن..... ۴۹
- دکتر حمید محمد قاسمی
- خودی و غیر خودی در قرآن..... ۹۳
- زیلینب سالمی‌فر
- بازتاب بصیرت در دعوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله..... ۱۳۳
- دکتر محمدرضا ستوده نیا؛ اکرم سعیدفر
- بررسی جایگاه بصیرت و تأثیر آن در فهم قرآن کریم از دیدگاه آیات و روایات..... ۱۶۵
- ویدا صیفوری؛ میترا اسماعیلی
- راهکارها و لوازم دستیابی به بصیرت در آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم السلام..... ۲۲۳
- دکتر محمد کاظم شاکر
- جلوه‌های بصیرت در سیره تبلیغی انبیاء علیهم السلام..... ۲۶۹
- دکتر مصطفی عباسی‌مقدم
- نقش بصیرت در مبارزه با تهاجم فرهنگی و نظامی در آیه قرآن و حدیث..... ۳۱۵
- نمره منصوری منزله؛ محبوبه مشهدی رضای خیابزاد
- مقایسه آثار بصیرت در قرآن و نهج البلاغه با دیدگاه‌های مقام معظم رهبری..... ۳۵۷
- محسن موحدی
- نقش بصیرت در ایجاد اعتمادبه‌نفس در آموزه قرآن و حدیث..... ۴۴۱
- محدثه هلی

عوامل و موانع بصیرت در قرآن کریم..... ۴۶۹

زیبا جهازی بغداد آبادی

راه‌های تمیز حق و باطل در قرآن کریم..... ۵۰۷

طیبه زارعی

www.ketab.ir

پیش گفتار

"إِنَّ الْقُرْآنَ ظَاهِرُهُ أُنِيقٌ وَبَاطِنُهُ غَيْبٌ، لَا تَفْقَهُ عَجَائِبُهُ وَلَا تَنْقُضِي غَرَائِبُهُ وَلَا تُكْشِفُ الظُّلُمَاتِ إِلَّا بِهِ"

(نهج البلاغه، خطبه ۱۸)

قرآن بیانگر شیوه درست اندیشیدن و درست عمل کردن است. زندگی انسانی فقط در پرتو آموزه‌های قرآنی، سرانجام بهشتی خواهد داشت و به هر اندازه‌ای که انسان در زندگی خود از تعالیم و حیانی قرآن فاصله بگیرد، تشویش و اضطراب نصیبش خواهد شد و عرصه زندگی بر او تنگ خواهد شد "وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمًى" (طه/۱۲۴) چرا که رمز و رموز آفرینش، که انسان جزء کوچکی از این آفرینش است، فقط آفریننده آن می‌داند و هر کس که خداوند به او این رموز را عطا کرده است.

از این رو بر متفکرین و اندیشمندان فرض است که با تأمل و تدبیر در آیات این کتاب هدایتگر و با استعانت از انسان‌هایی که به اذن خدا بر بطون قرآن احاطه دارند، راه و روش درست اندیشیدن و عمل کردن را از آن دریابند تا به سعادت برسند.

در پی تأکيدات مقام معظم رهبری ^{حفظه الله تعالى}، مبنی بر لزوم محوریت قرآن در میان علوم انسانی و اینکه باید منشأ و مرجع تمامی علوم انسانی، قرآن باشد تا علوم انسانی - اسلامی تحقق یابد، سازمان اوقاف و امور خیریه چند سالی است جهت ترویج فرهنگ "قرآن محوری" و ایجاد روحیه "قرآن پژوهی" در میان پژوهشگران و محققان عرصه علوم انسانی اقدام به برگزاری بخش مقاله‌نویسی در کنار رشته‌های حفظ و قرائت در مسابقات بین‌المللی قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران نموده است.

برگزاری مسابقه مقاله‌نویسی با محوریت قرآن باعث ایجاد یک موج فکری در میان اندیشمندان و محققین می‌شود که بر اساس آن، قرآن، محور علوم انسانی قرار می‌گیرد و این دیدگاه در میان پژوهشگران حوزه علوم انسانی اشاعه می‌شود که باید پاسخ مسائل خود را از آیات و آموزه‌های قرآنی بیابند و تلاش کنند با تأمل و تدبیر در آیات قرآن مشکلات و معضلات فکری و نظری را حل کنند و این حداقل اثر برگزاری مسابقات مقاله‌نویسی قرآن است که سازمان اوقاف و امور خیریه متصدی آن شده است. این بخش از مسابقات بحمدالله هر ساله پرشورتر از سال قبل برگزار شده است.

"قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)"، "قرآن و بصیرت" و "قرآن و علوم انسانی" محورهای مقاله‌نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم بوده است.

در این دوره از مسابقات در سطح بین‌المللی شاهد حضوری پرنرنگ‌تر از سال‌های گذشته از سوی پژوهشگران و محققین خارج از کشور بودیم؛ مصر، عراق، اردن، کانادا، آمریکا، هند، بنگلادش، کومور از جمله کشورهایی بودند که در بخش مقاله نویسی این دوره از مسابقات شرکت داشته‌اند. لازم به ذکر است که دبیرخانه بخش مقاله نویسی در این دوره از مسابقات در بخش خارجی علاوه بر پوشش مقالات عربی و انگلیسی، مقالات فرانسوی را نیز پوشش داد.

در حوزه مقالات داخلی بیش از ۶۰۰ مقاله به دبیرخانه مسابقات ارسال شد، که سطح تحصیلات محققین شرکت‌کننده، سوابق علمی و پژوهشی شرکت‌کننده‌ها و کیفیت علمی مقالات نشانگر رشد چشمگیر سطح علمی مقالات می باشد.

از میان مقالات ارسال شده به دبیرخانه بخش مقاله نویسی، مقالات برتر انتخاب شده و در مجموعه مقالات بخش مقاله نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم منتشر می‌شود. این مجموعه شش جلدی، شامل دو جلد با موضوع "قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)"، دو جلد مجموعه مقالات "قرآن و بصیرت"، یک جلد مجموعه مقالات "قرآن و علوم انسانی" و یک جلد "مقالات خارجی" (عربی، انگلیسی و فرانسوی) می‌باشد.

در پایان از همه عزیزانی که ما را در برگزاری مسابقات و تهیه و تنظیم کتاب مجموعه مقالات یاری کردند به ویژه مراکز تحقیقات میان رشته‌ای علوم انسانی - اسلامی دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام) تشکر و قدردانی می‌نمایم.

احمد شرف خانی

معاون فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه